

LAIKAS

Nr. 305 XV M.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 12 DE AGOSTO DE 1962

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 689.755

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 4289
Tarifa Reducida
Concesión N° 4015

LIETUVIŠKOS KNYGOS REIKALU

Vienas iš didžiausiųjų šių dienų mūsų visų rūpesčių — kaip išlaikyti jaunoje kartoje gimtąją kalbą gyvą, gają, kaip sustiprinti savo kalbos ir tėvų žemės meilę. Šiuo rūpimu klausimu daug kas yra padaryta, daug kas daroma ir bus daroma, bet vis tik dar jaučiame, jog ne visos galimybės išnaudojamos.

Mes galime pasigirti lituanistinių mokyklų pasiektais rezultatais, galime pasidžiaugti jaunimo organizacijų veikla, galime pasididžiuoti meno parodomis, ansamblių ir operų pastatymais, bet visų šių išskiliųjų prosvaisčių šešėlyje visada lieka lietuviškoji knyga. Ji vis dar stovi visų mūsų kultūrinės veiklos planų nušalyse, lyg ir užmiršta, neįvertinta, atstumta. Jai kelių, į plačiąją visuomenę nepraskina nei tūkstantinės premijos, ar skaudūs autorijų bei leidėjų dūsavimai — knygos guli leidėjų lentynose, laukdamos pirkėjų.

Kas atsitiko, kad daugelis mūsų šviesuolių nusisuko nuo lietuviškos knygos? Daugelis praeina pro knygų lentynas, nestabtelėję, nepasiziūrėję, o savo namuose užleidę pirmumą ne lietuviškai knygai! O knygą padovanoti gimtadienio, vardadienio ar šiaip kitokio proga — laikoma menkaverčiu dalyku!

ALB Švietimo Taryba savo posėdyje (1. 21. 62) apsvačiusi šią padėtį, šalia savo tiesioginių darbų, imasi uždavinio ieškoti būdų, kaip praverti lietuviškajai knygai kiekvieno lietuvių namų duris. Visuotinai buvo priimtas vienas iš tokių planų:

- 1) visos jaunimo organizacijos, ansambliai ir kultūriniai vienetai į savo darbų planą įtraukia ir lietuviškųjų knygų bendrą skaitymą, nagrinėjimą ir jų įvertinimą;
- 2) visos lietuviškos organizacijos savo nariams, švenčiantiems gimtadienį, vardadienį ar šiaip kuria kita proga įteikia lietuvišką knygą dovanų;
- 3) visos lietuviškos organizacijos savo narį ar artimą, sukūrusį lietuvišką šeimą, sveikina, įteikdami lietuvišką knygą su atitinkamu įrašu. Tegu išsivysto visuotinai bendra tradicija, kad kiekviena jaunųjų pora, sukūrusi lietuvišką šeimą, būtų pasveikinta lietuviška knyga!
- 4) visos organizacijos savo narį ar artimą, sulaukusį naujagimio, sveikina atitinkamo turinio lietuviška knyga;
- 5) leidyklos ir organizacijos mažiesiems skaitytojams leidžia iš lietuvių tautosakos, padavimų bei istorinių įvykių iliustruotas knygeles. Tegu kiekvieną jauną skaitytoją pirmiausia sutinka lietuviškoji knyga!

Šį planą Švietimo Taryba be visuomenės pritarimo ir paramos neįgyvendins. Reikia visų vienodo nusistatymo, visuotino pritarimo. Tad į šį darbą Švietimo Taryba ir kviečia visas lietuviškas organizacijas nuoširdžiai įsijungti ir visuotinai jį vykdyti. Įsijungusius ir visuotinai pritarusius šiam planui pageidautume atsiliiepti spaudoje ar tiesiog į Švietimo Tarybą, adresu: 6642 S. Francisco Ave, Chicago 29 Ill.

Lietuviškosios knygos vardu kviečiame visus!

Švietimo Taryba

PABALTIO TAUTŲ MINĖJIMAS

Š. m. rugpiūčio mėn. 2 dieną Krikščionių Demokratų Antikomunistinio Sąjūdžio būstinėje, Buenos Aires mieste pabaltiečiai: lietuviai, latviai ir estai kartu paminėjo liūdnasias trėmimo dienas iš Pabaltijo.

Minėjimą atidarė Instituto vicepirmininkas Dr. Leonardo Justo Polomeque, kuris toliau programą perdavė p. Z. Juknevičiui. Pavergtųjų Valstybių (ANSA) pirmininkui. Z. Juknevičius savo paskaitoje nušvietė Pabaltijo kraštų santykius su Sovietų Rusija, įrodydamas, kad Rusija sulaužė visas padarytas sutartis su Pabaltijo trimis valstybėmis ir kad apgaulingu balsavimu tos valstybės buvo įjungtos į Sovietų republikų tarpą prieš tų tautų valią.

Toliau Latvijos Išlaisvinimo Centro atstovo Visvaldžio Gusto paskaitą apie komunistinį terorą Pabaltijo valstybėse paskaitė vienas vengrų jaunimo veikėjas, nes pats paskaitininkas negalėjo atvykti ir minėjime dalyvauti.

Toliau labai įdomią paskaitą apie Sovietų Sąjungos kultūrą paskaitė buvęs Talino universiteto profesorius Dr. Augustas Okas, kur jis įrodė, kad iš 332 Nobelio premijų 60 metų laikotarpyje sovietams atiteko tik 7 premijos. Iš to seka, kad Sovietų Sąjungoje negali būti laisvai kuriama, nes visi turi vadovautis partijos nurodymų. Taip pat autorius pareiškė, kad estai laisvame pasaulyje po šio karo dvigubai daugiau išleido veikalų, negu pačioje kom. Estijoje.

Toliau antroje programos dalyje sekė filmas apie Latviją ir Lietuvą. Filmas apie Latviją buvo vienos spalvos, garsinis ir labai gerai paruoštas su trumpais paaiškinimais apie latvių paskutinių 40 metų istoriją.

Filmas apie Lietuvą buvo rodomas p. J. Gilvydžio, kuris pirmoje dalyje parodė laisvą Lietuvą spalvotoje filmoje, palydėtoje muzika ir antroje dalyje komunistų aukų scenas, kurios šurpu nukratė žiūrovus.

Dalyvis

RYTŲ VOKIETIJOS SUNKUMAI

Rytinėje Vokietijoje artinasi derliaus nuėmimo laikas. Kolektyviniuose ūkiuose kaskart didėja sunkumai ir atsiranda vis naujos problemos. Komunistinės Vokietijos ūkio vadovai turi labai mažai vilties, kad šis derlius galėtų pagerinti jau ir taip sunkią maitinimosi padėtį.

Jau prieš keletą savaičių komunistinė spauda pradėjo raginti gyventojus, kad padėtų derliaus nuėmimo ir organizuotų soclenktynes. Visų pirma, šienapiūtė duoda daugiausiai galvos skausmo ūkio vadovams. Žemės ūkio kontrolės komisijos praneša, kad valdiškų žemės ūkio kooperatyvų darbininkai labai mažai dėmesio kreipia į darbą ir dirba be jokio entuziazmo. Iš kitos pusės, trūksta dalių pilaunamoms mašinoms ir tas nemažai suvelnina šienapiūtę.

Taip pat spauda ragina kovoti su piktžolėmis ir ruošti bulviakasiui. Kaip ir kitais metais mokiniai ir studentai, namų šeimininkės ir didelių miestų darbininkai turi "savanoriškai" savaitgaliuose talkininkauti derliaus nuėmimo. Tačiau nemano, kad šios priemonės galėtų kiek sušvelninti maisto trūkumą.

Pagrindinis Vokietijos gyventojų maisto produktas yra bulvė. Prieš metus laiko įvedė "dienas be bulvių". Jei toliau ši padėtis tęsis, rytinės Vokietijos gyventojai turės kelias dienas į savaitę prasimaitinti be bulvių, o gal net ir ištisas savaites. Ir blogiausia, kal bulves negali pakeisti kitais produktais, nes beveik visko trūksta.

Prieš antrąją pasaulinį karą Meklenburgo, Pomeranijos ir Magdeburgo sritys tai buvo tikras Vokietijos aruodas, kuris išmaitindavo didelius miestus ir Ruhro pramonės sritį. Šiandien

tos sritys sunkiai pačios save beišmaitina.

Katastrofišką maitinimosi padėtį galima suprasti iš sekančių davinčių: šių metų pirmiausia mėnesiais trūko 247.000 tonų pieno, 21.600 tonų mėsos ir 86 milijonų kiaušinių. Tas pats atsitinka ir su kitais produktais. Daržovės, sviestas, vaisiai jau kuris

dyta jautieną ir kiaulieną mėsu pakeisti antiena ir vištiena. Deja iš to nieko neišėjo, nes trūko paukščiams maisto.

Kiaulių auginimas labai blogai suorganizuotas. Pavyzdžiui trijų ateinančių mėnesių laikotarpy trūks 21.600 kiaulių išpildyti valdžios tai sričiai nustatyto plano.

* * *

Komunistinis
bizūnas plaka,
bet darbai
komunistiniame
"rojuje" atsilieka.
žmogui reikia
laisvės, kuri
už viską yra
brangesnė.

* * *

laikas beveik dingo iš parduotuvių.

Prieš tris metus Vakarinės Vokietijos gyventojai savo giminėms rytinėje pusėje siuntė siuntinius su kava, šokoladu ir kitais "linksusiniiais" produktais, šią dieną jau turi siųsti reikalingiausius maisto produktus.

Ypatingai sunki yra mėsos aprūpinimo problema. Buvo ban-

Drezdeno srityje buvo sušaukti mažų daržų savininkai ir paraginti, kad stengtųsi kuo daugiau išnaudoti savo daržus, kad aprūpinti save ir, kiek galima, kitus gyventojus maisto produktais.

Taigi, galime susidaryti vaizdą apie komunistinį "rojų"! Kur tik komunistai įkelia koją, ten seka teroras ir badas.

• Pagal Maskvos radijo pranešimus, Lietuvoje gaminama medžiaga praleidžianti ultra violetinius saulės spindulius. Dabar bus galima gražiai saulėje nudęgti visai nenusirengus.

• Netrukus Puerto Rico saloje įvyks plebiscitas, kuriame gyventojai turės pasisakyti už glaudesnių ryšių pasilaikymą su JAV, su įsijungimą į Jungtines Amerikos Valstybes ar už nepriklausomybę.

PAS MUS, ARGENTINOJE

• Argentinoje buvo nuimtas 20 % muitinės mokestis popieriui.

• Netrukus Argentinoje bus vėl pakeltas pašto ir telefonų tarifas.

• Liepos mėn. rytinės Vokietijos laivuose "Halbertstand" ir "Freundschaft" Rosario uoste Argentinos policija konfiskavo 300 kg. komunistų propagandinės medžiagos.

• Valdžia išleido dekretą, pagal kurį kontroliuos sindikatų kasų judėjimą.

• Prof. Mačernio paskaitoje, įvykusioje Argentinos rašytojų būstinėje apie Tolstojaus moralinę asmenybę, iš lietuvių dalyvavo kun. A. Steigvila, Elena ir Leonas Ryseliai, stud. Daujotas, stud. Gintalaitė ir Pijus Gudelevičius, neskaitant kitų dalyvių. (Apie paskaitą skaityk trečiame puslapyje.)

• Rugpiūčio mėn. 6 d. buvo palaidotos dvynukės Rosa Nuñez Losano de Rettes ir Otilia Nuñez Losano de Perez Varas, 76 m. amžiaus, kurios kartu prieš šešias dienas susirgo ir kartu mirė.

• Liepos mėn. 23-26 dienomis sustreikavus geležinkeliams, pašaras gyvuliams į sausros palietą zoną buvo vežamas kariškais transporto lėktuvais.

PASAULIO ŽINIOS

• Peru prezidentas M. Prado buvo paleistas ir išvyko apsigyventi į Prancūziją.

• Sovietų Sąjunga atnaujino atominius bandymus išsprogindama virš Naujosios žemės 40 megatonų bomba.

• Rugpiūčio mėn. 6 d. Jamaica, kuri 307 metus priklausė Anglijai, gavo nepriklausomybę.

• Pagal anglų laikraščio "Daily Telegraph" pranešimą, Sov. Sąjungoje, Rostovo srityje buvo neramumų dėl maisto trūkumo. Judėjimą policija ir kariuomenė numalšino. Buvo apie 500 žuvusių.

• Rytinės Vokietijos kariuomenėje taip pat jaučiamas nepasitenkinimas dėl maisto trūkumo.

TRAUKINIAI DUNDA, BET NEAPSIEINAMA BE NEGEROVIŲ

Baudos, neplaningumas, nuostoliai. Kai Nonikovas, Kolesnikovas tvarko Lietuvos geležinkelių ruožus.

(Elta) — Lietuvos geležinkelių viršininkas G. Žemaitis teigia: traukiniai dunda, geležinkeliais Letuvoje važinėja galingi garvežiai, 80 % liaudies ūkio krovinių ir 83 % visų keleivių pervežami geležinkeliais. Jis "Tiesoje" (140 nr.) įrodinėja, esą kokia dabar didelė geležinkelių apyvarta, kokia galinga technika naudojama, bet ... nepaisant visų pareigūnų aukojimasi (vienas iš pareigūnų: Klaipėdos stoties tvarkdarys A. Novikovas), vis atsiranda įvairūs trūkumai, anot Žemaičio — *ehroniškos ligos geležinkeliuose*.

Viena tų ligų, tai Lietuvos magistralės vagonų apyvartos užduočių neįvykdymas. Čia ir iškyla bolševiklės netvarkos ryškūs požymiai, pvz. vienur užlaikomi vagonai, kitur vėl įmonės negali išsiųsti savo gaminių, laiku gauti medžiagų. Kas čia kaltas? Geležinkelininkai, ir čia bematant nurodomi du iš jų — Šiaulių apygardos viršininkas A. Kolesnikovas ir Vilniaus apyg. — E. Volčekis. Vilniaus viršininkas Z. Zalevskis net nežinąs, kad Vilniaus stoties aklakeliuose vagonai prastovi ištisus mėnesius.

Kalti ir įmonių vadovai — štai praėjusiais metais įvairios įmonės ir organizacijos sumokėjo geležinkeliui 232 tūkst. rb. baudų — vagonai buvo per ilgai prastovėję įmonių privažiavimo keliuose. Žinoma, tai turėjo pakelti ir įmonių gaminių savikainą.

Jei pažvelgti į paskirus geležinkelių ruožus, pastebėsime, kad esama visiškai maža naudojamų kelių. Pvz. siaurajame geležinkelyje Skapiškis Suvainiškis per parą pakraunama 22 tonos ir pervežami vos 7 keleiviai, tas ruožas neduoda jokios naudos. Lygiagrečiai su šiuo ruožu nutiestas plentas, kuriuo kursuoja autobusai. Jeigu traukinys iš Skapiškio į Pandėlių važiuoja apie dvi valandas, tai autobusas — 20 min. Taigi čia jau lėšų švaistymo ir neracionalumo reiškiniai.

Dabar "Tiesoje" nusiskundžiama neteisingu pervežimų planavimu, tačiau tai blogybė, su kuria Lietuvai tenka susidurti visą sovietinio pavergimo laiką. Kaip, pvz., nebus pinigų švaistymo, kai iš Briansko cementas vežamas į Kaliningradą (Karaliaičių) ir tuo pačiu metu tiek pat cemento keliauja iš Akmenės į Leningradą. O jei cementas būtų vežamas iš Briansko į Leningradą, gi iš Akmenės į Kaliningradą, jau būtų sutaupyta 141 tūkst. rb. transporto išlaidų. Tokių pavyzdžių — labai daug.

Pagalčiau, ir keleiviai nukentia. Kas iš to, kad Druskininkuose ir Praveniškėse pastatytos naujos gražios stotys, kaip pvz. Švenčionėlių stotyje, persėdant iš siaurosios vėžės į plačiąją, dėl nesuderinto tvarkaraščio keleiviai sekančio traukinio turėdavo laukti... ištisą naktį. Taigi trūkumų daug ir maža paguodos pačiai sovietinei valstybei bei besinaudojantiems geležinkeliu, kai vis atsiranda chroniškos negerovės, kai neišvengiamai ir šioje srityje turi įtakos bolševikinės vietos interesantų ignoravimas. Pagaliau, geležinkeliai Maskvos tvarkomi.

PARTIJA SURUOŠĖ VERGIJOS ĮVEDIMO SUKAKTĮ

(E) Liepos 21 d. Lietuvos komunistai sumanė ruošti "tarybinės valdžios atkūrimo" 22 metinių sukaktį. Ir per spaudą ir per radiją buvo daug apie tai kalbėta, tačiau be plačiųjų gyventojų masių atgarsio, nes lietuvių tautai tos metinės yra ne kas kita, kaip vergijos įvedimo sukaktis.

• Vasaros metu Lietuvos dailininkai lankosi po kolchozus, įmones. Prof. A. Gudaičio vadovaujama Vilniaus dailės instituto tapybos katedros studentų grupė lankėsi VRES statyboje Vievyje, vėliau Klaipėdoje, Rusnėje, susipažino su žvejų gyvenimu, laivų remontu, o monumentalistai vyks susipažinti su senovinėmis freskomis į Novgorodą, Pskovą, Leningradą.

• Iš Lietuvos gautomis žiniomis, liepos 24 d. traukiniu Vilnius-Maskvą į Kazakstaną, Karagandos sritį, išvežta vėl 250 lietuvių jaunuolių, žemės ūkio mechanizacijos mokyklos moksleivių. Jie ten atliksią "gamybinę praktiką laukuose".

• Vilniuje tris koncertus surengė Kanados vokalinis-instrumentinis ansamblis "Travelers". Jie atliko įvairių kraštų liaudies dainas, dalyvaujant ir solistui S. Jonston. Kaip ir neseniai Vilniuje koncertavęs japonų variete ansamblis, ir kanadiečiai turėjo didelį pasisekimą.

ELEKTRONINĖ SKAIČIAVIMO MASINA AKADEMIJOJE

(E) Liepos 13 dieną Lietuvos Mokslų akademijos skaičiavimo centre pradėjo veikti elektroninė skaičiavimo mašina BESM 2 M. — Vilniaus Elta paskelbė, kad tos mašinos paleidimas žymiai sustiprins akademijos skaičiavimo bazę, leis sekmingiau vykdyti mokslinio tyrimo darbus.

Būsią galima atlikti sudėtingus skaičiavimo darbus vystant atomų bei molekulių spektrų teoriją — šioje srityje Lietuvos fizikai teoretikai, kaip pabrėžiama, užima "pirmaujančias" pozicijas šalyje (suprask, visoje Sovietų Sąjungoje. E.). Skaičiavimo centras būsiąs naudingas ir visam liaudies ūkiui.

J. A. VALSTYBĖS PAVERGTŲJŲ TAUTŲ SAVAITĖ

Šiais metais, prezidentui J. F. Kennedžiui paskelbus, JAV - se vyko liepos 15 - 21 dd. Ji atkreipė netik JAV gyventojų, bet ir plačiojo pasaulio visuomenės, jos politinių sluoksnių, spaudos dėmesį. Šioji savaitė 1959 m. liepos mėn. vienbalsiai buvo įrašyta į JAV Kongreso įstatymą (ist. 86 - 90) ir kasmet minima atitinkamai ją paskelbus JAV prezidentui. Šiais metais prez. John Kennedy kreipėsi į visus amerikiečius pasisakyti už tautų teisingus siekimus atgauti nepriklausomybę ir žmogaus laisvės. Kaip nurodė prezidentas, savi valdos ir žmogaus laisvės principai — tai plačiai žinomi idealai ir drauge bendrasis žmonių palikimas. Ryšium su P. T. Savaitės atitinkamą atsišaukimą paskelbė vadovai šių už laisvę pavergtųjų draugų Amerikoje organizacijos, Rytų ir Vidurio Europos kilmės amerikiečių s-gos (jos p-kas prel. J. Balkūnas) ir Pavertųjų Europos Tautų Seimo. Pagrindinės P. T. Savaitės iškilmės vyko liepos 15 d. New Yorke. Šalia iškilmingų pamaldų dviejose miesto bažnyčiose (jų tarpe Šv. Patriko katedroje) tūkstantinė minia laisvės siekius ir protestą prieš kolonializmą demonstravo prieš JT pastatą.

Pusiau stiebo nuleistos plėvės savo devynių pavergtųjų tautų vėliavos, skambėjo tautų himnai, kalbą pasakė PET Seimo p-kas vengrų politikas Ferenc Nagy. Jis pasisakė prieš teigimus, esą, pavergtųjų tautų klausimas esąs neaktualus ir atkreipė dėmesį į sovietų ūkio krizę. Prie šios krizės žymia dalimi prisidėjo pavergtųjų tautų žemdirbių-kolchozininkų pasipriešinimas bolševikiniam režimui. Liepos 17 d. Savaitės manifestacijos New Yorke vyko ir prie miesto rotušės, prie vėliavų budėjo JAV karinė garbės sargyba. Kalbėjo tautų atstovai ir perskaitytos gubernatoriaus ir burmistro proklamacijos. Savaitė paminėta ir visoje eilėje kitų JAV miestų, ji rado atgarsį didžiuosiuose JAV laikraščiuose, radijo pranešimuose. (E.)

Naujieji PLB Vokietijos krašto Tarybos nariai

(E) — Liepos 8 d. Fed. Vokietijoje įvykus rinkimams į PLB Vokietijos Krašto Tarybą, pagal balsų skaičių į Tarybą išrinkti šie 15 kandidatų: Kun. dr. J. Aviža, Tėvas A. Bernatonis, O. Boehm-Krutulytė, dr. J. Grinius, kun. A. Keleris, A. Leneras, kun. Br. Liubinas, A. Mariūnas, dr. J. Norkaitis jr., I. Rugienius, Fr. Skėrys, J. Stanekaitis, kun. V. Šarka, inž. J. Valiūnas, J. Venckus. Naujoji taryba susirinks posėdžio rugsėjo mėn. pradžioje Huetttenfelde.

• Argentinos Ekonomijos ministeris inž. Alvaro Alsogaray lankėsi JAV, kur gavo 500 milijonų dolerių paskolą. Savo kalboje per radiją ministeris pareiškė, kad turėjęs rimtų sunkumų kol išaiškines dabartinę Argentinos politinę ir ekonominę padėtį. Taip pat Peru valdžios nuvertimas gana neigiamai paveikė viešąją JAV gyventojų nuomonę Pietų Amerikos valstybių atžvilgiu.

BRAZILIJOS PADANGĖJE

Pastaruoju laiku, Brazilijoje kažkas ne visai aiškaus darosi, kaip politiniame, taip ir ekonominiame gyvenime. Butent, jau ne viena savaitė praslinko, kaip šalis gyvena be Ministerių Kabineto, nors jau ne vienam, per tą laikotarpį, Prezidento buvo pavesta Ministerio Pirmininko pareigos, prašant sudaryti Ministerių Kabineta, bet, kas tau, reikalas nei iš vietos, nes, jei ne patį Ministerį Pirmininką, tai jo sulipdytą Kabineta, Parlamentas atmeta bei jiems tenka, tuo būdu, išsiskirstyti. Tai, kame gi dalykas? Čia, žinoma, gana sunku tiksliai ir išsiamamai atsakyti, nes reikalas gana komplikotas ir todėl tenka pasitenkinti vien jo apitikiu apibūdinimu. Dalykas tame, kad Brazilijoje, jau gana nuo seno eina nepasitenkinimas valdymo forma "Prezidencializmu" bei siekiama buvusi pereiti prie "parlamentarizmo" šalies valdymo tvarkos, kas pagaliau, šiais metais ir pavyko atsiekti. Bet, kaip partijose, taip ir veikiančioje valdžioje, pasirodė esą tam ir priešingų nuomonių, pavyzdžiui, kad net ir dabartinis Brazilijos Prezidentas Joao Goulart, kuris visais būdais ir progomis siekia atstatyti "Prezidencializmo" tvarką. Tai pasireiškė net ir pastaruoju, sudarant dabartinį Ministerių Kabineta, momentu, į kurį, aukščiau suminėtas Respublikos Prezidentas stengiasi įtraukti daugiau savo šalininkų, kad vėliau, su pastarųjų pagalba, galima būtų lengviau grįžti prie "Prezidencializmo" tvarkos. Tačiau, kaip visuomet, taip ir dabar čia, atsi-

rado žmonių, ypač Parlamentarų tarpe, kurie šį Prezidento manevrą gerai suprato, bei, iškeldami tai viešumon, stojo tam priešais, kas ir trūkdavo Ministerių Kabineto sudarymą, bet, taip jog negalės ilgai trauktis ir reikia tikėtis, kad, artimiausiu laiku, tas reikalas turės šiaip, ar taip išsispresiti.

Ne gana aukščiau pasakyto, šalyje dar yra ir kita negerovė, su kuria tenka skaitytis, būtent ekonominė šalies padėtis. Tiesa, produktų ir visų kitų gyvenimui reikalingų reikmenų, atrodo, kaip ir pakankamai yra, bet ant tiek tam visam aukštos kainos su tendencija dar ir kilti, kad jaučiasi visuose šalies sluoksniuose didžiausias nepasitenkinimas, o ypač darbininkijoje, kuri su gaunamu atlyginimu nebėgali išsiversti ir, todėl, nepatenkintoji masė ėmė viešai reikštis bei kairur net ir į gatvę išėjo, kai tai atsitiko š. m. liepos mėn. 5 d. Duque de Caxias, Rio de Janeiro priemestyje, kame darbininkija vyrai ir moterys, nežiūrind draudimo, su ginklu rankose išėjo į gatvę ir čia jau susirėmė su gerai ginkluota civiline ir karine policija. Kilo ginkluotas susikirtimas, pasekė to viso, tapo: 65 užmušti, apie 1000 sužeistų bei išplėsti visi vietos produktų sandėliai ir beveik visos krautuvės. Bet, tai tik bruzdėjimo pradžia, tačiau to pilnai pakaks paskatinimui ateičiai.

Tad, būkite tikri, kad jei ekonominis gyvenimas nepagerės, tai galima viso laukti.

Tuo tarpu tiek.

A. P. (10-VII)

JUOKIS

KARO MOKYKLOJ

Vienas JAV-bių žymiosios Karo Mokyklos "West Point" kariūnas papasakojo šitokį atsitikimą. Prieš inspekciją jis ir jo draugai dirbė, plušę visi suprakaitavę, pervargę. Kai jau buvę viskas paruošta, pas šį kariūną dar buvę batai po lova neišrikiuoti kaip reikiant.

Esą, šventadienių batų auliukai linko į žemę ir tiek. Todėl ir nestovėjo.

Kariūnas — suradęs išeitį, į batus prikimšo perskaitytų laikraščių ir batai stovėję tiesiai, kaip parado metu.

Vykstant inspekcijai — kariūnas džiaugėsis, kad, mažu mažiausia, jis pakliūsiąs į pagyrimo lapą už gražų susitvarkymą.

Deja, nepataikė. Šis kariūnas savo pavardę rado papeikimų lape. Papeikimo paaiškinamoji priežastis buvo: "Kariūnas laiko senus laikraščius savo batuose".

ANEKDOTAS APIE HITLERĮ

Žinomas žurnalistas, C. Sulzberger, New York Times aprašo šitokį įvykį. Esą, kai 1923 m. Hitleriui nepavyko padaryti Vokietijos "pučą" ir jis buvo areštuotas alaus bare, Robert Murphy, tuomet buvęs JAV-bių konsulas Miunchene, paaiškinęs kitiems, jog "fiurerio" politinė karjera jau esanti galutinai baigta. Tokios opinijos buvęs ir visas konsularinis korpusas Miunchene, jų tarpe — ir Švento Tėvo nuncijus, Monsignoras Pacelli, vėliau patapęs Popiežiumi.

1944 m. Murphy turėjo audien-

ga — jis prisiminęs ir tas dienas, kurias teko praleisti kartu Miunchene. Priminė ir Hitlerio areštą bei visų spėliojimus, jog Hitlerio politinė karjera jau baigta. Tuo tarpu audiencijos metu — Hitleris buvo pačioj naciškos Vokietijos galios viršūnė.

Popiežius su maloniu šypsniu atsakęs Murphy į tai:

— Aš žinau, ką turite galvoj, primindamas man apie tai. Jūs, turbūt, galvojate apie Popiežiaus neklaidingumą. Bet reikia atsiminti, kad prieš 20 metų aš dar buvau tik monsignoras...

GENEROLAS IR JO BIUSTAS

JAV-bių gerai žinomas generolas, George C. Marshall, visą laiką labai nemėgęs per daug teikiamo dėmesio jo asmeniui ir žemiškosios garbės.

Virginia Militarinis Institutas pas vieną skulptorių užsakė padaryti Gen. Marshallio biustą.

— Aš esu tikras, generolas bus labai patenkintas šiuo biustu, — žvelgdamas kelintą kartą į kūrinių kalbėjo pristačiusis dovaną svečias. — Aš tegaliu spėlioti, ką generolas pasakys, pamatęs biustą?

— O aš galėčiau jums visiškai tiksliai pasakyti, ką pasakys jis, pamatęs biustą — pasakė Marshallio žmona. — Jis tik pasakys:

— Kas tą gabalą atnešė šičia?

Truputį vėliau sugrįžo ir generolas Marshallis. Dar tik žengdamas į vidų, metęs žvilgsnį į rebusių daktą kambaryje — naująjį biustą, jis kreipėsi į žmoną:

— Kas atnešė šį gabalą?

Sekmadienio Dimečiai

PIŪTIS DIDELĖ, BET DARBININKŲ MAŽA

Pietų Amerikoje gyvena virš 200 milijonų gyventojų, kurių dauguma (apie 95 %) yra katalikų tikybos. Tiems žmonėms aptarnauti yra tik 35.000 kunigų. Kiekvienam kunigui tenka todėl nuo 5.000 iki 6.000 sielų. Suprantama, kad neįmanoma yra tiek žmonių aptarnauti. Be to reikia žinoti, kad daugelis kunigų turi keliauti nuolatos iš vienos vietos į kitą po tolimas kolonijas. Yra vietų, kur kunigas tik kartą metuose apsilanko.

Todėl galima suprasti, kad pas mus Pietų Amerikoje yra didelis religinis nežinojimas - ignorancija. Žmonės negirdėdami savo tikėjimo aiškinimo, pamiršta ir tai, ką vaikystėje išmoko ir pasiduoda burtams, kurie yra sumaišyti su religija ir pagonybe. Pavyzdžiui pamatyti kunigų reiškia vietiniams nelaimę, todėl kaikurie stveriasi geležies, kad neatsitiktų kas bloga. Be abejo tiems burtams padeda augti ir Bažnyčios priešų visokios išgalvotos pasakos prieš kunigus ir tikėjimą.

Dar blogiau, kad šiame kontinente ateina nauji religijos skelbėjai, apsimetę tikros religijos apaštalais, bet tikrenybėje yra žmonių klaidintojai, nes jie iškreipia tikrąją Kristaus mokslą ir tradicijas, savaip aiškindami. Tas dar labiau sumaišo žmonių mintis.

Negana to ir kiti religijos priešai - komunistai naudojami žmonių tamsumu ir sukelia vargšus prieš turtinguosius, tikinčiuosius prieš dvasiškius ir pačių Bažny-

čių. Prie viso to dar prisideda be moralės varoma propaganda per radiją, televiziją ir kino teatrą.

Tokiai padėčiai esant suprantama, kad žmonių tikėjimas vis labiau ima atšalti, dorovė smukti ir geri papročiai nykti ir išdilti iš žmonių atminties ir gyvenimo. Visur jaučiama yra krizės ženklai ir pavojaus signalai, kurie nieko gero nežada.

Savaime kyla klausimas, kas gali padėti išbristi iš tos painiavos, kas gali nurodyti kelius į šviesesnę ateitį ir sukurti geresnę tvarką, duoti žmonėms naujų ir sveikų minčių, paskatinti prie dorovės praktikavimo? Į šį klausimą yra tik vienas atsakymas. Reikia daugiau kunigų ir gerų pasauliečių apaštalu, kurie duotų žmonėms naują dvasią.

KĄ MES TURIME DARYTI?

Akyvaizdoje viso to kyla kitas klausimas, ką mes turime daryti? Kaip padidinti kunigų ir gerų pasauliečių skaičių? — Pats Kristus nurodė vieną iš pagrindinių priemonių: "Melskite piūties Viešpatį, kad siųstų daugiau darbininkų į savo vynuogyną". Tuomi Kristus nurodė, kad pirmoje vietoje reikalinga yra visų tikinčiųjų malda, kuri gali išprašyti daugiau pašaukimų į dvasinį luomą.

Kaip pavyzdį galima nurodyti vieno kaimo Italijoje pavyzdį. Tenai susitarė kelios motinos kas sekmadienį pasilikti po pamaldų dar bažnyčioje ir atkalbėti rožančių už kunigų pašau-

kimus. Po keliokos metų iš to kaimo atsirado pašaukimų ir per kelias dešimt metų jų buvo tiek daug, kad galėjo kaikurie eiti net į misijų kraštus. Panašiai atsitiko ir vienoje Bavarijos parapijoje Kaldorfe, kur klebono raginimu visos katalikiškos geros šeimos kalba rožančių už pašaukimus. Iš tos parapijos nuolatos seminarijoje mokosi klierikai ir beveik kasmet iššventina kunigas.

Ypatingai veikli yra bendra malda, ar ji būtų kalbama bendrai bažnyčioje ar šeimoje. Kitas pavyzdys, kurį papasakojo vienas kunigas apie savo šeimą, rodo, kaip Dievas išklauso bendros šeimos maldas. Štai to kunigo šeimoje tėvai kalbėdami rožančių dar pridėdavę 6-tą paslaptį viena svarbia intencija. Vaikai nesuprato, dėlko kalbama toji šeštoji paslaptis. Bet štai kai miršta šeimos tėvas, jis pašaukia visą šeimą ir atidengia vieną paslaptį, būtent tą šeštąją rožančiaus paslaptį, kuri buvo kalbama, kad Dievas iš šeimos tarpo pašauktų į dvasinį luomą.

Kai anas tėvas mirė, prie jo lovos jau stovėjo du sūnūs kunigai. Ir anas kunigas baigė savo pasakojimą šiais žodžiais "O kad taip Dievo Angelas pašnibždėtų visiems jaunavedžiams ausin tą mintį, tai tikiu, kad greitai seminarijos negalėtų talpinti kandidatų".

Taigi pradėkime melstis už kunigų pašaukimus kasdien bendrai šeimoje, ar bažnyčioje, ar pavieniui. Prašykime gerų kunigų, kurie suprastų savo žmones, kurie eitų į misijas, kurie pasišvestų dėl visų žmonių gerovės. Dievas šias maldas tikrai išklausa, nes jis pats pamokino mus melstis: "Prašykite piūties Viešpatį, kad siųstų daugiau darbininkų į savo vynuogyną".

Kun. Augustinas

IŠ KATALIKIŠKOJO PASAULIO

• *Buvęs anglikonų dvasininkas, o dabar katalikas Irwin St. John Tucker, siūlo tokį planą dėl susijungimo anglikonų ir katalikų bažnyčių: įkurti Anglo - Katalikų patriarchatą, nes tokiu būdu anksčiau Bažnyčia išsprendusi rity įvairius skirtumus ir suartinusi atskilusius krikščionis.*

• *Kolumbijos Užsienių Reikalų Ministeris Jose Caicedo Cas-tilla paprašė Šv. Sostą, kad jis užtartų 1.200 karo belaisvių patekusių į Fidelio Castro komunistų rankas.*

• *Vokiečių Katalikų Diena, šiemet įvyks Hanoverio mieste rugpjūčio mėn. 22 d. (Nekalė. Marijos Širdies šventėje). Vokiečiai katalikai šią dieną minės Šv. Klemenso senoje bažnyčioje, kuri miesto lėšomis tam tikslui yra atnaujinta.*

• *Rytų Vokietijoje veikia vienintelė kunigų seminarija Erfurto mieste, kuri buvo įkurta*

po šio karo 1951 metais, kai iš Vakarų Vokietijos nebuvo galima nė vienam kunigui nuvykti. Dabar šioje seminarijoje mokiasi 270 klierikų.

SESELĖS KAZIMIERIETĖS ATIDARĖ NOVICIJATĄ

Š. m. liepos 14 d. Seselės Kazimierietės Kordobos mieste, Vילהelmo Belgrano, ant Republikos gatvės iškilmingai atidarė novicijatą, kurį pašventinti atvyko pats Kordobos arkivyskupas Ramon Castellano. Pašventinimo apeigose dalyvavo vietos klebonas Hector Bertaina, iš Marijonų kun. Vitas Šimanskis.

Seselės Kazimierietės šiame name turi dvi naujokas ir 8 mergaites kandidatės. Tikimasi, kad kandidačių skaičius dar pakils iki metų galo. Tokiu būdu Seselės Kazimierietės Argentinoje jau turi tris namus: vieną Avellanedoje ir du Kordobos mieste.

Naujokyno kopytėlės pašventinimo išklmės

TAIKOS ATOMAI

Limos mieste susitinka įvairių tautų ir religijų krikščionys, tarp jų ir viena lietuvė, grįžusi iš Sibiro, kurie padeda savanoriškai vargšams. Tai "EMAUSO" mokiniai, kunigo Pierre išradimas.

"Reflector" — Argentinos mėnesiniame žurnale yra aprašytas įdomus reiškinys, pavadintas "Atocongo" paslaptis. Atocongo yra vietovė netoli Limos miesto, Peru valstybėje. Ten kuris laikas kaip tarp vargšų dirba artimo meilės savanoriai iš Belgijos, Prancūzijos, Italijos, Ispanijos ir net iš tolimos Švedijos. Jų tarpe užtikiname ir vieną lietuvę, grįžusią iš Sibiro, kuri ištekėjusi už švedo prekybininko pasišventė šiam darbui.

Kas tie artimo meilės savanoriai?

Tai "Emauso" sąjūdžio nariai. "Emauso" sąjūdi iššaukė prancūzų kunigas kapucinas Tėvas Pierre, kuris vieną naktį Paryžiuje rado po tiltu sušalusį vaiką. Jis neprašė pro šalį, bet pradėjo ieškoti daugiau tokių vaikų be pastogės. Ir jų rado apšėčiai. Tuomet jis kreipėsi į vyriausybę, prašydamas pagalbos. Tačiau vyriausybė nelabai domėjosi nuskurusio kapucino projektu. (Nes turėjo svarbesnių problemų Alžyre.) Tuomet Tėvas Pierre nutarė veikti vienas su tų pačių vargšų pagalba.

Jis pradėjo skudurų ir senų popierių akciją. Išsiuntė vargšus rinkti skudurus ir popiergalius po Paryžiaus gatves ir aikštes. Kuomet buvo surinkta šiek tiek daugiau skudurų, jie buvo parduoti, o iš tų pinigų pamaitinti pavargėliai. Tačiau Tėvas Pierre nesustojo prie pavalgydinimo, jis ėmėsi dar didesnės akcijos: statyti vargingoms šeimoms namelius, kurių projektui visdėlto gavo šiek tiek pašalpos iš valdžios. Tačiau pagrindinį darbą ir pinigų sumą sudarė iš skudurų ir senų popiergalių. Tokiu būdu atsirado Paryžiaus priemiestyje gražūs ir švarūs buteliai Tėvo Pierre pastatyti. Vargšai žmonės iš dėkingumo ėjo toliau jam talkon padėti dar vargingesniems. Ir tokiu būdu išaugo "Emaus" sąjūdis.

Iš kur atsirado "Emauso" sąjūdis Pietų Amerikoje?

Tėvo Pierre širdis buvo netik prancūziška, bet kartu ir katalikiška, todėl jam nesvetimi buvo ir kitų tautų vargai. Jis išgirdo, kad Pietų Amerikoje yra nemaža mizerijos, todėl palikęs Paryžių atvyko į Pietų Ameriką

ir susipažino su padėtimi ir tuoju prie didesnių miestų, kaip Buenos Aires, San Paulo, Lima ir kitų Pietų Amerikos sostinių įsteigė "Emauso" židinius, kurie turėjo rūpintis vargšų patarnavimu: pavalgydinimu, pernakydinimu, vaikų priežiūra, darbo suieškojimu ir kitais reikalais.

Įdomiausia, kad į Tėvo Pierre samariečių šauksmą atsiliepė daug geros dvasios jaunų žmonių iš įvairių Europos kraštų, kaip Belgijos, Italijos, Prancūzijos, Ispanijos, Norvegijos, Švedijos ir kitų kraštų, kurie išpareigoja per pora metų padirbėti velni tarp vargšų. Jie veltui dirba, stato namus, prižiūri senelius, auklėja vaikučius, vienu žodžiu eina pas tuos, kurie visų apleisti ir padeda kuo galėdami, pasikui sau užsidirbę ant kelionės pinigų, atlikę savo stažą grįžta namo ir savaime krašte tęsti meilės darbų apaštalavimą.

Atocongo artimo meilės slėnis

Atocongo, nors ir gražiai skamba vardas, bet realybėje yra viena iš didesnių Limos "šiukšlynių", apie 19 km. nuo miesto, kur gyvena patys vargingiausi Peru darbininkai. Prieš pusę metų čia užvirė naujas gyvenimas: atvyko iš Švedijos viena jauna pora (ponai Sandbergai), "Emauso" du mokiniai, kurie čia tyliai, bet su nepaprasta energija dirba. Inga Sandberg prižiūri apie 50

apleisčių vaikučių, jos vyras Stellan dirba nuo ryto iki vakaro prie namelių statybos. Jie daug nekalba, bet tik daug dirba. Kai ateina laikraščio korespondentai, jie nenori leisti nė fotografuotis, nes sako "mes nedirbame dėl sensacijos". Tai tikri artimo meilės apaštalai, kurie be jokių išrokavimų čia atvyko iš Švedijos, kad galėtų pasitarnauti vargšams.

Artimo meilei nėra tautybių skirtumų

Pasirodo, kad aplinkui Limos miestą vargšų kvartaluose dirba apie 10 švedų. Kaip jie čia atsirado? Vieną gražų rytą iš Stokholmo atvyko didelis laivas, iš kurio išlipo būrelis jaunų porelių, kurios nepasuko į švedų ambasadą, bet tiesiai į Limos "basurynus" (vargšų laužus) ir pradėjo savo darbą. Iš kur gauna pinigų tie jauni pasišventėliai? Jiems siunčia kas mėnesį po čekį iš Švedijos jų "Emauso" centrinė vieta. Gi, Švedija yra turtingas kraštas ir jiems pinigų užtenka. Sugrįžti jie patys turi užsidirbti kelionei pinigų.

Šiame vargšų slėnyje dirba jaunos poros iš Belgijos, iš Italijos, Ispanijos ir kitų Europos kraštų, jų tarpe ir lietuvė Heidė, ištekėjusi už švedo prekybininko. Ši lietuvaitė, kurios pavardė nepažymėta, dirba kartu su kitomis moterimis. Jai darbas nėra sunkus, nes ji per eilę me-

tų Sibire priprato prie visko, todėl dabar geriau gali ir kitus vargšus atjausti. Pati būdama prekybininko žmona, gali ir finansiniai padėti. Taigi artimo meilė nepžįsta tautų ir religijų skirtumų.

Kam visa tai? — Kokia prasmė tų pasišventėlių?

Gal jie ieško po pasaulį pasivažinėti ir pamatyti svetimus kraštus. Yra ir tokių, jų netrūksta. Bet "Emauso" mokiniai turi aiškų tikslą: padėti patiems nelaimingiausiems, kurie neturi kra priziūri. Vienu žodžiu tai yra broliškos meilės rankos ištiesimas nelaimingiesiems. Tarp "Emauso" mokinių niekas nediskutuoja dėl religijų ar pažiūrų skirtumo, nes tokiems dalykams jie neturi laiko, jie visi atėjo padėti vargšams.

O kiek daug tūkstančių misijonierių jau prieš tai išvyko į laukinių žmonių kraštus nešti žmonėms tikrąją šviesą ir meilę. Tai yra tikrieji mūsų laikų didvyriai, kurie savo patogumus, savo sveikatą ir net kartais gyvybę aukoja už vargšų brolių išgelbėjimą iš medžiaginės ir dvasinės mizerijos. Tai yra geriausias ginklas prieš komunizmą, kuris išnaudoja žmonių skurdą vargšų žmonių kurstyti. "Emauso" mokiniai gi neša brolišką meilę.

L. K.

Mokslas + Menas + Literatūra

MAIRONIO POEZIJA IR KRITIKAI

Prieš 30 metų birželio mėn. 28 d. didysis Lietuvos poetas ir tautos pranašas Maironis užmerkė amžiams akis. Mirė ne eilinis ir paprastas žmogus, bet genijus, tautos dainius ir poetas, užsnudusios tautos dvasios žadintojas. Nors jis mirė, bet nemirė jo darbai — kūryba, idėjos, kurios eina iš kartos į kartą pakeldamos lietuvių širdis didžiam pasišventimui ir darbui.

Maironis priklausio prie klasikinę mūsų tautos poetų. Jo poezija nebuvo vien grožio ieškojimas ir tame grožyje paskendimas, bet buvo kartu tarytum tautos sielos atvaizdas, išreikštas poezijos eilėmis. Jis giliai išiklausė į tautos skundus, į tautos praecities žygius ir žadino milžinų ir didvyrių dvasią, kuri turėjo prikelti Lietuvą iš rusų baudžiavos ir vergijos į laisvę.

Todėl suprantama, kad Maironio poezija uždegė jaunimo širdis prie aukštesnių tautos laisvės troškimų, įkvėpdama naujų jėgų. Maironio poeziją būtų galima palyginti su pavasario vėjo padvelkimu, kuris tirpdo žiemos sniegą. Maironis jautė, ką jis rašė: "Pavasaris jau eina Karpatų kalnais", tas laisvės pavasaris sverbėsi ir per Maironio poeziją Lietuvon.

Tiesa, Maironis pradžioje rašė lenkiškai, nes to meto buvo moda. Bet greitai nusikratė lenkiškumo uždėtą apynasrį ir jau nuo 1885 metų pradeda rašyti lietuviškai. Pirmas jo eilėraštis buvo atspausdintas "Aušroje", pavadintas "Lietuvos Vargas" ir pasirašytas slapyvardžiu — Zvalionis. Vėliau šis eilėraštis buvo pakeistas kitais vardais, kol galiausiai paliko žinomas kaip "Miškas užia".

MAIRONIO RAŠTAI

1891 m. Maironis parašė ir atspausdino pirmą knygą, pavadintą: "Lietuvos Istorija" arba "Aprašymai apie Lietuvos pareigą", pasirašydamas Zanavyko slapyvardžiu. Maironis aktyviai dalyvauja ano meto spaudoje: "Šviesoje", "Apžvalgoje", "Tėvynės Sarge", pasireikšdamas kaip neeilinis poetas, kuriam negalėjo nė vienas kitas prilygti.

Pirmąjį eilėraščių rinkinį Maironis išleido Tilžėje 1895 metais, duodamas užvardinimą: "Pavasario Balsai", ir pasirašydamas slapyvardžiu — Maironis. Rinkinyje šalia eilėraščių gale knygos buvo pridėtas priedas, keturių veiksmų libreta: "Kame Išganymas".

Tais pačiais metais Maironis išleido poemą: "Tarp skausmų ir garbės", pasirašydamas St. Garnio slapyvardžiu. Po kelių metų poema buvo pertaisyta ir pavadinta "Jaunoji Lietuva". 1904 metais parašė lenkų kalboje poemą "Z nad Biruty" ir nuo to laiko jau pasirašė Maironio pavardę slapyvardžiu. 1909 m. parašė poemą "Raseinių Magdė" o 1920 m. "Mūsų Vargų" poemą.

Maironis yra parašęs keletą baladžių (eiluotų apysakų — legendų), iš kurių garsiausios yra "Juratė ir Kastytis", "Čičinskas", "Medvegialio Kalnas" ir kitos. Be to jis parašė tris eiluotąs istorines dramas: "Kęstučio mirtis", "Vytautas pas Kryžiuočius", "Vytautas Karalius", bei "Pasaulinės Literatūros vadovėlį".

Maironio lyrinė poezija turėjo tokią didelį pasisekimą, kad jam

dar gyvam esant "Pavasario Balsų" išėjo net 6 laidos. Jam mirus jau buvo paruosta VII-ji laida, bet rusų okupacija sutrukdė leidimą, nes kompartijos cenzūra išbraukė didesnę pusę eilėraščių. Leidykla atspausdino tik 10 egzempliorių korektūros teisėmis. Tik rusams apleidus Lietuvą, 1941 m. buvo atspausdinta VII-ji laida. O po II pas. karo lietuviai tremtiniai, gyvenantieji Vokietijoje išleido VIII-ją laidą.

KOMUNISTAI IŠKRAIPO MAIRONĮ

Komunistai Lietuvoje, matydami, kad jaunimas labai myli Maironio poeziją buvo priversti išleisti naują laidą, kuri pasirodė 1956 metais su plačiais komunistų komentarais, nuvertinančiais Maironio asmenybę. Tačiau lietuviškasis jaunimas gerai supranta ir įvertina didžiojo poeto vertę, kuri ir šiandien lygiai kaip po carų priespauda yra aktuali ir lietuviška.

Matomai komunistinės laidos korektoriui J. Gineikiui buvo nubrėžta sovietinė, komunistinė linija, kurios jis turėjo laikytis. Tačiau jaunimas jau yra pripratęs prie komunistinių iškraipymų ir moka atskirti grūdus nuo pelų. Kaip savu laiku "Varpas" buvo nuvertinęs Maironio poemą "Tarp skausmų ir garbės", bet vėliau pripažino Maironio poeto stiprumą. Kad ir tokie kaip Pagaronis, Sruoga ar Jurgelionis, kurie norėjo Maironį išbraukti iš poetų tarpo, apsiriko, nes Maironio poeto žvaigždė buvo pripažinta visų jo mokinių rašytojų, kaip M. Pečkauskaitės, Z. Kymantaitės ir kitų, kurie atidavė pagarbą didžiam Lietuvos poetui.

Alfa

JEI PO AMŽIŲ KADA

Jeį po amžių kada skaudūs pančiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis —
Ar jiems besuprantomos bus?

Ką mums žada rytojus?... Tikėk jei gali!
Nes ir kaip begyvent ir kentėt be vilties?
Rodos Dievas užmiršo... o žmonės mieli,
Palauk iki rankų išties!

Tarp vargų - sopulių be rasos ir žvaigždės,
Mūsų mėlynos akys apteko kraujais;
Kam mirtis jas užmerkė, laimingas ilsės,
Širdies nebekruvins vargais.

O tačiau mes, be ašarų jungą dienos
Nešdami, be nakvynės keliaujame sau,
Ar mums audros užkauks, ar kas kelią užstos,
Aukščiausias, tarnaujame Tau.

Nei vaitoti, nei verksti nepratę visai,
Vien atstatom krūtinę, apkaltą ledu:
Ne be žado širdies mes kokie milžinai,
Bet sielą prakalbint sunku!

O, kad oro plačiau pasemti krūtine!
Kiek ten jausmų gilaus, nepralietų jėgų!...
Ar tai viskas užmirs vien svajonių sapne?
Ar žūsime keliais be darbų?

O, kaip kartais sunku! Ar kas norint supras?
Bet gana! Ne be vardo mus audros išgriaus!
Užgiedokime, vyrai sau dainas linksmas!
Kaip vyrai keliaukime toliaus!

Jeį po amžių kada skaudūs pančiai nukris
Ir vaikams užtekės nusiblaivęs dangus,
Mūsų kovos ir kančios, be ryto naktis —
Ar jiems besuprantomos bus?

Maironis

Iš "Pavasario Balsų"

TOLSTOJAUS MORALĖ

Profesorius Juozas Mačernis Argentinos Rašytojų būstinėje skaitė įdomią paskaitą, įvertindamas rusų didįjį rašytoją Leoną Tolstojų, kurio visą eilę raštų yra išvertęs į esperantų kalbą. Čia paduodama to paskaitos keletą įdomesnių minčių.

TOLSTOJAUS LAIKO APLINKA

Kuomet Leonas Tolstojus gimė (1828 m.) Rusijoje buvo didelė prancūzų kultūros - apšvietos įtaka. Rusų rašytojai ir inteligentai vartojo prancūzų kalbą, o su ja pasisavino ir prancūzų bedievių skleidžiamas idėjas, kaip tokio Voltero ir kitų enarhistų. Savaimė suprantama, kad šiomis anarchinėmis ir nihilistinėmis (bedieviškomis) mintimis buvo užsikrėtę ir ano meto rusų rašytojai kaip Bielinski, Herce, Pisaref, Puškin ir kiti. Rusai neturėdami savų didesnių filosofų, pasidavė svetimų įtakai, kuri nulėmė visą tolimesnę rusų rašytojų galvoseną.

TOLSTOJAUS ŽVAIGŽDĖS ISKILIMAS

Tolstojas kaip rašytojo talentas buvo galima sakyti genialus, tik jam truko savos ir stiprios filozofijos. Jis rašė, kaip jam atrodė. Kuomet jis rašė savo veikalus, tuo pačiu laiku vedė ekstravagantišką gyvenimą: mušė savo dvaro darbininkus, gyveno su moterimis blogo vardo, vienu žodžiu buvo pasidavęs savo užgaidoms ir puikybei. Savo "Pripažinimuose" 1878 m. jis rašė: "Nebuvo nė vieno nusikaltimo, kurio nepadariau".

Vėliau vedė žmoną Sonją, su kuria ilgai laimingai negyveno, nes vis blaškėsi nuo vieno kraštutinimo prie kito. Pradėjo studijuoti įvairias

Rytų religijas, kaip budizmą, konfucijonizmą, žydų ir krikščionių religijas ir pradėjo praktikuoti ortodoksų tikėjimą - lankyti cerkvę, eiti prie sakramentų, bet viską darė daugiau dėl sentimentalus jausmo. Jis pastebėjo, kad paprasti kaimiečiai, kurie lanko bažnyčią, miršta daug ramiau, todėl priėjo išvados, kad geriau yra praktikuoti religiją.

1884 m. Tolstojas išgyveno didelę krizę: jis galvojo apie savižudybę. Tik žmonos apskrumu, jis išvengė savižudybės. Pasibaigus šiai krizei jis nuėjo į kitą kraštutinumą: pradėjo skelbti blaivybę, kovojo prieš rūkymą, prieš mėsos vartojimą, paneigė šeimos galimą laimę ir skelbė didžią žmonijos meilę, kuri turi apimti visus žmones, visas tautas be jokio skirtumo. Skaitydamas Evangeliją apie Kristaus kalno pamokslą jis savotiškai jį suprato ir iškraipė. Vienu žodžiu pasigendama jo galvosenoje ir raštuose nuoseklus galvojimo, viskas paremta daugiau jausmais ir asmeniniais išgyvenimais.

TOLSTOJAUS REVOLIUCINĖS IDĖJOS

Labai skaudžiai išgyveno socialinę žmonių nelygybę Rusijoje, ją pasmerkdamas savo raštuose ir visą kaltę suvėrdamas valdžiai ir ortodoksų bažnyčiai. Todėl pateko į caro nemalonę ir ortodoksų bažny-

čios buvo ekskomunikuotas (išmestas iš bažnyčios).

Savo dvare jis bandė įvesti naują socialinę tvarką pagal savo sistemą, nepripažindamas nuosavybės ir griežtai reikalaujamas iš darbininkų, kad jie negrūtų, ir nerūkytų. Liepė iškasti duobę ir joje užkasti pykkes. Net jo namiečiai negalėjo suprasti jo keistų idėjų. Todėl jis jautėsi labai visų apleistas ir nesuprastas.

Gyvenimo gale Tolstojus pradėjo suprasti, kad jis visą gyvenimą klaidžiojo, buvo užsikrėtęs "nuodingomis svetimųjų idėjomis" ir bandė tai įrodyti savo "Pripažinimuose" ir vėlyvesniuose raštuose, bet tuomet niekas nebekreipė į jį dėmesio, manė, kad jis sukvallėjęs. Negalėdamas pakęsti net savo artimųjų nesupratimo, išvyko iš namų ir pakeičiu mirė vieno traukinio stotelėje, kaip klajūnas žmogus, kuriam nebuvo vietos net savo namuose.

TOLSTOJAUS ĮTAKA VĖLESNIEMS LAIKAMS

Tolstojas anarchinės idėjos greitai pasklido netik po visą Rusiją, bet ir po platų pasaulį. Rusijoje jaunimas pradėjo net pamegžioti jo gyvenimo būdą: apsirengti kaimietiška, galvoti laisvai ir priešingai prieš vyriausybę. Jo bendruomenės tarp visų tautų idėja rado įgyvendinimą komunistų revoliucijoje, o Indijos Gandi asmenyje tyliame pacifizme. Nors ir negalvodamas, Tolstojus paruošė kelią rusų revoliucijai, nes pirmas visai aiškiai pasisakė prieš valdžią ir prieš hierarchinę bažnytinę tvarką.

Iš kitos pusės reikia pripažinti Tolstojui jo žmogišką širdį, kuri nors ir klydo, bet ieškojo tiesos, ieškojo pasitaikymo ir baigė savo gyvenimą kaip tremtinys, susidūręs su žmonių apatija.

L. K.

LINKSMIAU

SOV. SĄJUNGOS VERŠELIS

"Milwaukee Journal" perduoda šitokią istorijėlę su Amerikos reporteriu Sovietų Sąjungoje. Esą, minėtas reporteris panoro apžiūrėti sovietišką zoologijos sodą. Beeinant jam tenai, jo akis pasitiko didžiuliai plakatai, skelbią reikalą visiems būti taikoj ir draugiško koegzistencijoj.

Vos įėjęs pro zoo vartus, amerikietis reporteris tuojau pastebėjo ir taikios koegzistencijos pavyzdį. Viename narve jis pamatė liūtą ir ten pat... bešokinėjantį jauną veršelį.

Labai nustebejęs reporteris pribėgo prie zoo prižiūrėtojo ir paklausė, kaip jie galėjo ištreniruoti liūtą, kad pastarasis nesuėstų veršelio?

— Mes visai netreniravom to liūto — ramiai atsakė prižiūrėtojas. — Paprastas dalykas: kiekvieną dieną mes veršelį tik pakeičiame nauju, kai anas jau būna suėstas...

SPORTO AIKŠTEJ

Pačiam įkarštyje futbolo rungtynių, vienas žiūrovas pradėjo skūstis skrandžio skausmais. Jo žodžiais tariant, esą, atrodo, jog

skrandyje prisiveisę daugybė peteliškių.

Kaimynas jam pataria:

— Tad reikia paimti grūdelį aspirin...

— Aš paėmiau. Tačiau tas nieko nepadeda — daug blogiau. Atrodo, peteliškės skrandyje su tuo grūdeliu pradėjo žaisti "ping pong" — paaiškino sergantysis.

GRENOBLIO MUZĖJUJE

Kai muzėjus buvo atviras lankytojams, jo prižiūrėtojas pastebėjęs begaliniai "vandališką" reikalą. Esą, atėjęs kažkoks persengs "vandalas", atsinešęs teptuką ir dažų ir mėginęs perdažyti vieno iš brangiausių muzėjaus eksponatų — garsiojo dalininko Monard paveikslo kampa.

Prižiūrėtojas tą senelį apstumdė ir pašaukė policiją, kad pastaroji tą "vandalą" nugabentų į kalėjimą.

Deja, pasirodė, visai kas kita. Tas "vandalas" ir buvęs pats garsusis dailininkas Monard, kuris nuolat vis būdavęs nepatenkintas savo darbais...

Grožio salonas TAMARA

Ilgalaikis plaukų sušukavimas
Priimamos mokinės
Tamara Klimaitė-Routaboul
Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

URUGVAJAUS PADANGĖJE

MONTEVIDEO

LIETUVIAI "PAX ROMANA" KONGRESE

Š. m. liepos mėnesio gale ir rugpiūčio pradžioje Montevideo mieste vyko tarptautinis PAX ROMANA kongresas, kuriame dalyvavo apie 400 atstovų iš 50 pasaulio kraštų, tarp jų ir 6 lietuviai ateitininkai: p. Vytautas Vygantas, iš Š. Amerikos (buvęs Pax Romana prezidentas), prel. Pijus Ragažinskas ir kun. Dr. Milius, iš San Paulo, ponis Vladė Malėlaitė Survilienė, iš Argentinos, kun. Jonas Giedrys ir p. Kaz. Čibiras, iš Montevideo.

Kongresas vyko visų pirma (liepos 25-30) katalikų studentų klausimais, kur dalyvavo didesnė dauguma studentų iš visų pasaulio kontinentų. Daugiausia buvo iš Argentinos — apie 30 atstovų. Studentų kongreso metu buvo svarstomos šių dienų universitetų problemos ir apaštalavimo reikalas visuomenėje.

Antroje kongreso pusėje nuo rugpiūčio 1 d. iki 7 d. buvo susirinkę aukštuosius mokslus baigę inteligentai — sendraugai ir mokslininkai, kurie svarstė daugiau šių dienų socialines proble-

mas ir iškėlė labai svarbių ir aktualių klausimų, kaip pav. viešos katalikiškos opinijos sudarymą, studentų materialinę ir moralinę pagalbą, apie socialines reformas ir kita.

Šis 25-asis Pax Romana kongresas, įvykęs Pietų Amerikos kontinente parodė didelį savo susidomėjimą atsilikusių kraštų socialine padėtimi ir savo eilėnų jungė naujų kraštų atstovus. Šiandien Pax Romana sąjūdis jau apima visus 5 pasaulio kontinentus.

Labai džiugu, kad šiame sąjūdyje dalyvauja ir 9 pavergtų tautų atstovai, tarp jų bene stipriausiai lietuviai, kurie Montevideo buvo išrinkti į vyriausią valdybą (Consejo Superior) kartu su Airijos Jungt. Amerikos Valstybių, Čilės, Anglijos, Belgijos, Ceylono, Šveicarijos, Vokietijos ir Urugvajaus atstovais. Pirmininku buvo išrinktas iš Buenos Aires Ramon Sugranyes de French, o vicepirm. — italė ponis Marisetta Paronetto Valier (ponios Survilienės artima giminaitė). Lietuviai į Pax Romana sąjūdį įeina kaip ateitininkai, kurie stipriausiai yra suorganizavę Š. Amerikoje.

L. K.

RUSŲ PABĖGĖLIŲ CONCERTAS BUENOS AIRES

Rusų pabėgėlių nuo komunistinio teroro, atvykę Argentinon sudarę savo draugiją, kuri turi savo chorą, jaunimui auklėti draugiją, rusų kalbos kursus, katalikų misiją ir kita. Rusų kolonijos jaunimo reikalais rūpinasi visi kartu.

Jaunimui paremti ir jiems įgauti mokslus eiti yra sudaryta atskira organizacija pavadinta: "Ayuda pro Infancia Refugiados Rusos" (APIRR), kuri š. metų rugpiūčio mėn. 5 d. surengė San Salvador universitete gražų koncertą.

Koncerte pasirodė rusų choras "Bolšoj Ruski Chor", vadovaujamas magistro D. Avramenko. Nors choras nėra skaitlingas (20 chorištų), bet labai gerai išlavintas. Koncertas susidėjo iš dviejų skirtingų dalių. Pirmoje dalyje choristai pasirodė su blizgančiais tautiniais rusų drabužiais ir padainavo 10 senoviškų rusų liaudies dainų.

Antroje dalyje pasirodė su paprastais tautiniais drabužiais: su rubaškom ir kazokiškom kepurėm, padainuodami naujas populiarias rusų dainas ir pašokdami linksmus rusų tautinius šokius, palydėtus armoška ir pianu. Choras ir šokėjai pasirodė labai išsilavinę.

Dalyvis

La acreditada y conocida
Fiambrería Alemana
de Cuika Constantino
Olavarría 185 — Quilmes

"GLOS POLSKI" APIE LIETUVĄ

Lenkų savaitraštis Argentinijoje "Glos Polski" š. m. birželio mėn. 1 d. išleido specialų padidintą lietuvišką numerį, kuriame įsidėjo keletą straipsnių apie lietuvių ir lenkų santykius istorijos bėgyje. Vedamajame buvo įdėtas ministerio Vaclovo Sidzikausko straipsnis lietuviškai "Lietuvos ir Lenkijos Santykiai tarp dviejų pasaulinių karų", kuriame autorius nurodo Pilsudskio klaidas ir kviečia lenkus į glaudesnę bendradarbiavimą bendroje kovoje už laisvę.

Kitame straipsnyje yra išvesta linija tarp Lietuvos ir Lenkijos tautų amžių bėgyje ir nurodytos bendros nelaimės: rusų okupacijos. Trečiame straipsnyje trumpai, bet objektyviai nušviesta Lietuvos istorija iki unijos.

Laikraštis iliustruotas Lietuvos Vyčių, Lietuvos didžiųjų Kunigaikščių paveikslais, Lietuvos didžiųjų vyrų: rašytojų, poetų nuotraukomis ir Lietuvos gamto vaizdais. Redakcija tuomi norėjo pagerbti mūsų lietuvių ir lietuvių tautai padėkoti už jos kilnią širdį, kur sakoma: "Tadėl įpratome gerbti lietuvius kaip brolių tautą, daugiau negu kad brolių tautą, kadangi lietuviai, nebūdami slavai, istorijos bėgyje elgėsi broliškai".

Gražu yra skaityti šie žodžiai ir tikime, kad atėjo laikas, jog daugelis lenkų jau šiandien pradeda pamiršti senus vaidus. Tai yra žingsnis pirmyn.

Redakcija

BERISSO

PAMINĖTA

ARGENTINOS ŠVENTĖ

"Mindaugo" draugija š. m. liepos 9 d. gražiai paminėjo Argentinos Nepriklausomybės dieną, suruošdama ta proga "asado" pietus. Nors draugijos patalpos dėl einamų remontų buvo užkrautos, bet vistiek susirinko apie 80 mindaugiečių, kurie kartu linksmi ir smagiai praleido laiką ir kaip visada skambėjo lietuviškos dainos.

Dalyvis

• P. J. Bukauskas su savo žentu nusipirko modernišką automobilį. J. Bukauskas yra buvęs draugijos pirmininkas ir vyresnis sekretorius.

• Antanas Šeštakauskas pirkto taip pat autą, su kuriuo kartu su šeima buvo išvykęs į Mendoza žiemos atostogų ir tuo pačiu pravažinėjo naują mašiną.

• "Mindaugo" draugijos vaidintojų būrelis pradėjo daryti vaidinimo/repeticijas dėl draugijos 31 metų paminėjimo programos, kuri įvyks š. m. rugsėjo mėn. 29 d.

P A D Ė K A

Už pasidarbavimą prie liepos mėn. 9 d. ruošiamo asado "Mindaugo" draugijos valdyba dėkoja p. J. Štoškunienei, V. Ražanskienei, A. Pilkienei, J. Telmontui ir K. Kukoriui.

DĖMESIO BERISIEČIAMS

"Mindaugo" dragija š. m. rugpiūčio mėn. 26 d. 12 d. ruošia asado pietus saliono ir naujo scenos įkurtuvių proga. Kviečia dalyvauti draugijos narius ir simpatizantus. Bilietus prašome iš anksto pasirūpinti draugijos patalpose.

Valdyba

MIRĖ ONA ŠEŠUNIENĖ

Š. m. rugpiūčio mėn. 1 d. mirė Ona Šešunienė. Liūdesyje liko duktė Elena.

Šventos Mišios

Aušros Vartų bažnyčioje

RUGPIŪČIO MENŪS

17 d. 7 val. už parapijiečius
— 8 val. už aa Joną Vasiliauską
— 9 val. už aa Juozą Tamoševičių
— 10 val. už aa Petrą Rutkų (3 metų mirimo diena)

16 d. 19.30 val. už aa Kotryną Vaišvilaitę-Jovaišienę

17 d. 9 val. už aa Kazimierą ir Mariją Urbonavičius

— 9 val. už aa Antaną ir Antoniją Kulevičius.

18 d. 6.50 val. už aa Joną Karaniauską

— 10 val. už aa Antaną Keturakį ir Benediktą Berklovą (Kviečia Feliciją ir Paulius Vaškai)

19 d. 7 val. už gyvus ir mirusius špokauskus

— 9 val. už aa Simoną Andriūškevičių

— 10 val. už aa Zuzaną Arlauskienę (metinės)

20 d. 6.50 val. už aa Rozaliją Petranskienę

23 d. 8.15 val. už aa Vincentą Lipinską

25 d. 7.30 val. už aa Juozą Rymaničius (Užsakė C. Norvaišienė)

— 8.15 val. už aa Uršulę Trinkevičienę

— 11 val. už Oną Kazlauskienę

26 d. 9 val. už aa Hektorą ir Petronėlę Vasiliauskus

— 10 val. už aa Mariją Deveikiene (metinės)

28 d. 6.50 val. už aa Augustiną Bubliską

— 8.15 val. už aa Juozą Galgavičių

30 d. 19.30 val. už Joną Janulevičių

• TEMPERLEY lietuviams pamaldos rugpiūčio 19 d. 10 val. Mišios už aa Olgą ir Adelę Marčėnienės

Casa "DOMICELA"

— PRIEINAMOS KAINOS —

Sav. A. LEVAŅAVIČIUS

IVAIRIŲ RŪSIŲ MEGZTINIAI,

ŠALIKAI, KAMPEROS

Šilko ir drobės išdirbiniai

CANADA 2025 Lanús O

ROSARIO

IŠEIVIŲ DIENOS

PAMINĖJIMAS

Rosario Liet. Bendruomenė š. m. liepos mėn. 29 d. paminėjo išieivių dieną. Minėjimas įvyko parapijos patalpose. Minėjimą atidarė Bne-nės pirm. — Alf. Lukošius, kuris ugingu žodžiu lietuviškai ir ispaniškai kvietė dalyvius pagerbti lietuvių tautos didvyrius Darių ir Girėną.

Vicepirm. p. Matas Klimas savo kalboje priminė, kad šis išieivių dienos minėjimas, sujungtas su Dariaus ir Girėno pagerbimu turi būti lietuvių tradicijon ir turi būti kasmet švenčiamas.

Ant. Švarlys apie Dariaus ir Girėno žygį paskaitė iš laikraščio "Capital" 1933 metų laidos, kur gražiai buvo aprašytas šių dviejų lietuvių žygis. Toliau p. J. Papečkys gražiai nušvietė Dariaus ir Girėno patriotizmą ir didį pasiaukojimą dėl Lietuvos garbės iškėlimo. P-lė Birutė Pundytė visus svečius paprašė už gražiai padengtų stalų prie arbatėlės su skaniais užandžiais. Laike užkandžių girdėjosi graži muzika. Ponai Vajėga ir A. Pundys ir J. Guzas pavaišino dar šnapsu svečius. Vaisių metu nuskaubė lietuviškos dainos. Labai malonu matyti, kad naujoji valdyba jau antru kartu suruošė minėjimą su vaišėmis.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame sesutėms Birutei ir Angelikai Pundytėms, Marytei Moraitei, kun. Vyt. Šimanskiui už bendradarbiavimą, kun. Kaz. Černiauskui už muziką; ponams Vajėgai, A. Pundžiui ir I. Guzui už gėrimus. Visiems prisidėjusiems ir atvykusiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

PADEKA

Nuoširdžiai dėkojame sesutėms Birutei ir Angelikai Pundytėms, Marytei Moraitei, kun. Vyt. Šimanskiui už bendradarbiavimą, kun. Kaz. Černiauskui už muziką; ponams Vajėgai, A. Pundžiui ir I. Guzui už gėrimus. Visiems prisidėjusiems ir atvykusiems nuoširdus lietuviškas ačiū.

Rosario LB Valdyba

VILLA LUGANO

LIETUVIŲ CENTRE

PAGERBTOS ONOS

Š. m. liepos mėn. 29 d. Lietuvių Centre įvyko Onų pagerbimo vaišės su menine programa, kurioje buvo išpildytas Joninių nakties vaizdelis, dalyvaujant A. Misiūnui, O. Ožinskienei, A. Gronskiui, Luis Lemberiui, E. Kairytei, G. Bukevičiutei, Z. Valatkaitei, J. Zorubai ir kitiems.

Vaizdelis buvo supintas su tautiniais šokiais, kurie smagiai gausią publiką nuteikė. Programai pasibaigus, svečiai buvo pavaišinti arbatėle, prie kurios patarnavo jaunimas.

Šventos Cecilijos Choro nariui KAZIMIERUI BALSUII jo mylimam tėveliui Antanui Balsiui apleidusiam šią ašarų pakalnę, giliausiai užuojautą reiškia

Arg. Liet. Šv. Cecilijos Choras

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuviemis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070 T. E. 243 - 5654

Temperley
F.C.N.G.R.

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

MIRUSIEJI

MIRĖ ANTANAS BALSYS

Š. m. liepos 31 d. savo namuose po ilgesnės ligos mirė Antanas Balsys. Velionis buvo gimęs 1900 m. kovo mėn. 17 d. Batakių par. Tauragės apskr. — Argentinon atvyko 1928 metais. Labai ilgą laiką dirbo "Wilson" skerdykloje. Jau buvo išėjęs į pensiją.

Nuliūdime paliko žmoną — Oną ir sūnų Kazimierą su šeima Argentinijoje. O Lietuvoje liko sūnus Jonas ir duktė Marijona Ruibienė.

Rugpiūčio 1 d. kun. A. Lubicko ir artimųjų buvo iš parapijos palydėtas į Sarandį kapines.

MIRĖ PRANAS JOTAUTAS

Š. m. rugpiūčio 7 d. Villa del Dique mirė Pranas Jotautas, kun. Ant. Lubicko giminaitis. Giliame liūdesyje liko žmona — Sofija, sūnus Pranas Š. Amerikoje, duktė Olga su šeima; seserys: Dom. Šulnienė, Adelė Matulienė, Valantinų šeima ir kiti giminės.

Kun. Ant. Lubickas, su kitomis giminėmis išvyko tą pačią dieną į laidotuves, kurios įvyko rugpiūčio 8 d. 17 val. Villa del Dique kapinėse.

Kirpykla "OLGA"

Įgaliausias plaukų sušukavimas

(karštas ir šaltas, atliekamas moderniais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinės)

Olga Jasiulytė - Vitkauskienė
Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Parduoda

- AKORDEONUS, BANDEONUS,
- PLOKSTELIS, PIANINUS,
- TELEVISIJOS APARATUS

Casa MUSKETAS

ISNUOMUOJAMA PIJANINUS
Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

COCHERIA

LOS CONSTITUYENTES

NUOLATINIS PATARNAVIMAS AUTAIS

Lietuviams specialiai 20 % nuolaidos

Avenida de los Constituyentes 5927

Teléfono: 52-9511 arba 53-4924

Buenos Aires Avellaneda

"LAIKO" SUKAKTUVIŲ ŠVENTĖ

"Laikas" išleidęs savo 300 numerių ir kartu prisidėdamas prie geros spaudos savaitės, š. m. liepos mėn. 28 d. surengė geros spaudos vakarą, į kurį atvyko gražūs skaičius "Laiko" remėjų: garbės leidėjų, platintojų, geradarių ir skaitytojų.

klus ir p. J. Šiušis. Raštų pasveikinimą atsiuntė "Nemuno" d-jos valdyba iš Berisso.

MENINĖ VAKARO DALIS
Meninė programos dalis buvo pradėta su jaunimo kvartetu, vadovaujamu p. Alfonso Petraičio. Kvartetas padainavo pora dai-

Prie spaudos parodos. — Iš dešinės į kairę: L. Masiulionytė, kun. A. Steigvila, kun. St. Saplis, Pijus Gudelevičius, K. Masiulionytė.

PAMALDOS IR PARODA

Visu pirma Aušros Vartų bažnyčioje už visus mirusius "Laiko" geradarius buvo atlaikytos iškilmingos gedulingos Mišios, kurias atlikė Marijonų Vyresnysis kun. Stanislovas Saplis ir kuriam asistavo kun. A. Lubikas ir kun. A. Steigvilas.

Parapijos salėje prie įėjimo buvo suruošta lietuviškos perijodikos parodėlė, kurioje buvo išstatyti laisvajame pasaulyje išėję lietuviški laikraščiai. Be to buvo galima įsigyti ir lietuviškų knygų papiginta kaina.

Parodėlės centrinėje vietoje buvo gražiai simboliais papuošta vieta, kur buvo išstatyti jubiliejiniai "Laiko" numeriai. O visa salė buvo išpuošta gražiais spaudos šukiais. Scenos viršuje matėsi pasveikinimo įrašas su šviečiančiu ir skoningu "Laiko" pavadinimu.

SVEIKINIMAI IR VAIŠĖS

Ant baltai patiestų stalų buvo sudėtos skoningai paruoštos vaišės. Vakarienės užkandžiai buvo pradėti su kun. A. Steigvilo invokacija, po kurios svečiai pradėjo vaišintis. Pagrindinę kalbą apie spaudos reikšmę išsivijoje pasakė "Laiko" administratorius Pijus Gudelevičius. Vaišių metu sveikinimo kalbas pasakė Argentinos Lietuvių Bendruomenės pirm. Antanas Balčiūnas, Lietuvių Susivienijimo pirm. — J. Stalioraitis, ALOS Tarybos pirm. — J. Čikštas, Radijo Valandėlės Vadovas ir Liet. Išlaisvinimo Centro pirm. — Z. Juknevičius, Šv. Cecilijos choro reikalų vedėjas — K. Misiūnas, Liet. Centro jaunimo atstovė — Dr. Br. Rukšėnaitė, "Arg. Liet. Balso" redaktorius — K. Nor-

nelių, tarp jų ir žemaičių mėgstamą dainą "Pempel, pempel", pianu akompanuojant Laimutei Balčiūnaitėi ir akordeonu Rolandui Katunskui. Kvartete dainavo šie jaunuoliai: T. Jasinevičius, R. Paršelis, V. Rukšėnaitė ir Z. Vanagaitė.

Toliau ponios U. Blumbergienė ir A. Šimkūnienė duetu atliko dvi skambias dainas: "Eina garsas nuo Marburgo" ir "Ko liūdi berželi", kurios buvo palydėtos karštais plojimais ir publiškai prašant sudainavo dar "Broliai dainininkai". — Užbaigiant meninę programos dalį p. Ant. Kevėža pasakė Maironiui dedikuotą eilėraštį.

Paskutinis meninės dalies aktas buvo "Nepriklausomų Intelektualų" pasirodymas, kuriame buvo pavaizduotas ALOS Tarybos posėdis iš juokingosios pusės. Šis vaizdelis sukėlė visiems gardaus juoko. Aktą režisavo p. Kv. Runimas ir vaidino T. Jasinevičius, A. Kaibutas, R. Paršelis, Kv. Runimas ir Pr. Tamoševičius.

Užbaigiant meninę programą padėkoš žodį visiems tarė kun. Aug. Steigvilas, kuris priminė reikalą visiems bendromis jėgomis darbuotis dėl geros spaudos išlaikymo ir platinimo. Meninę programą pravedė inž. St. Baronis. Salės dekoracijas paruošė A. Kaibutas su jaunimo grupe.

Po meninės dalies prasidėjo šokiai prie plokštelių muzikos. Jaunimas gražiai pasilinksmino, o senesnieji apžiūrėjo parodėlę. Tikime, kad "Laikas" ateityje dar labiau suartins savo bendradarbius, sukviestas karts nuo karto prie tokios jaukios meninės programos. *Dalyvis*

* * *

• "Laiko" skaitytojai Juozas ir Anelė Čepulytė Karaniauskai liepos mėn. 28 d. atšventė vedybų sidabrinį (25 metų) jubiliejų, dalyvaujant giminėms ir artimiesiems. Jų sūnus Juozas Gerardas eina atsakingas pareigas Mellon Goodwin Instalaciones, SRL, kompanijoje.

• Ponia Orloviene lietuvų parapijos vargonininkui padovarojo įvairių muzikos melodijų tekstus, už ką lietuvių parapija yra nuoširdžiai dėkinga.

• Ponia Stasė Miliauskienė, išvykdama į Š. Ameriką lietuvių muziejui paaukojo lietuviškų raštų audinį.

NAUJI "LAIKO" RĖMĖJAI

(NESKAITANT PRENUMERATŲ)

- \$ 250 — J. Nakutis
- „ 200 — Eleonora Jasinevičienė
- „ 200 — Filipas Vaitkevičius
- „ 200 — Juozas Šiušis
- „ 200 — Petras Korkuzas
- „ 100 — Dr. Danutė Ginterytė
- „ 100 — Kaz. Balsys
- „ 100 — B. Dumblauskas
- „ 100 — Simonas Rutkus
- „ 100 — Jonas Čikštas
- „ 100 — Ponia Orloviene
- „ 70 — Bernardas Survila
- „ 50 — N. N.
- „ 50 — Jonas Aviža
- „ 50 — O. Šikšnytė de Krievs
- „ 50 — P. Vinčiauskienė
- „ 50 — Ignas Vaitekūnas
- „ 50 — Eduardas Ryliškis
- „ 50 — Mikalina de Paulici
- „ 50 — Karolis Talutis
- „ 50 — Antanas Jurgelavičius
- „ 50 — Alfonsas Čipinys
- „ 50 — Kazimieras Kliauga
- „ 50 — A. B. de Kazakevich
- „ 50 — Povilas Dičpetris
- „ 50 — Maria M. de Fernandez
- „ 50 — Tadas Jackevičius
- „ 50 — Kazimieras Baguška
- „ 50 — Jonas Balnius
- „ 35 — Jonas Urbonavičius
- „ 30 — Jonas Grigoravičius
- „ 20 — Domas Žlabis
- „ 20 — Domicėlė Pulauskienė
- „ 15 — Antanas Povilaitis
- „ 10 — N. N.

Visiems Rėmėjams ir užsimokėjusiems prenumeratą nuoširdžiai dėkoja "LAIKO" Administracija.

• Rugpiūčio mėn. 4 d. iš Šiaurės Amerikos (Čikagos) Argentinon atvyko dvi seselės kazimierėtės: Aloyza ir Judita. Sesuo Aloyza Argentinoje yra išgyvenusi anksčiau daug metų. Dabar ji paskirta į Kordobą, o seselė Judita lieka Avellanedos name.

• Seselė Zuzana rugpiūčio 10 d. iškrido Š. Amerikon atšvesti savo sidabrinį vienuolės jubiliejų. Ji ir seselė Angelika vėl grįš Argentinon (į Kordobos namą).

Seselė Aloyza

SKELBIMAI

• Reikalinga kambarinė (mucama) ir gera virėja šveicarų šeimai Šalygos geros. Teirautis šiuo adresu: c. Viamonte 1147, Buenos Aires, T. E. 41-7276.

• Jauna gydytoja lietuvė ieško laboratorijai buto, kuris būtų prie lietuvių parapijos ar bent Avellanedoje.

• ALOS Tarybos sekantis posėdis įvyks rugpiūčio mėn. 17 d. 19 val. Lietuvių parapijos patalpose. Nariams dalyvavimas būtinas.

Parsiduoda namas

Geroji vietoje, — dvi kvadros nuo Lietuvių Parapijos. Kreiptis: Chile 756, Avellaneda.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — S. Saplis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. KAINA: Argentinoje metams \$ 150.— administracijoje, \$ 165.— namuose, Urugvajuje met. 20 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XV Metai Nr. 305

1962 m. rugpiūčio mėn. 12 d.

LUIS RUDĖNO SUKAKTUVĖS

Jonas ir Ona Rudėnai, savo sūnui švenčiančiam 14 metų sukaktį š. m. rugpiūčio 4 d. savo namuose suruošė jaukias vaišes, kuriose dalyvavo visas Rambyno jaunimo ansamblis ir daug kitų artimųjų.

Vaišių metu kalbą pasakė Dr. A. Kairelis, iškeldamas "Rambyno" ansamblio susiorganizavimo reikšmę, bei įvertindamas pono Kapočiaus pasišventimą su savo sunkvežimiu išvežiojant jaunimą.

Rambyniečiai su savo vadovu p. Alf. Petraičiu sukaktuvinininkui sudainavo "kupletus", po kurių prasidėjo lietuviškos sutar-

tinės, vedamos P. Gudelevičiaus, p. L. Petravičienės, Dr. A. Kairelio, p. Onos Ožinskienės, bei pritariant visiems kitiems. Jaunimas tuo tarpu linksminosi besodkdamas iki vėlyvos nakties.

Būtų be abejo labai pagirtina, kad tokie šeimyniški šokiai pasibaigtų kiek anksčiau, tuomet juose galėtų dalyvauti ir daugiau suaugusiųjų, kurie irgi nori kartu su jaunimu pabūvoti.

Kaip jau žinome Luis Rudėnas lanko industrinę mokyklą ir kartu kaip muzikantas dalyvauja "Rambyno" ansamblyje, padėdamas visus tautinius šokius visuose pasirodymuose.

Jaunųjų kvartetas "Laiko" minėjimo

MŪSŲ LIGONIAI

• Juozas Slančiauskas jau kuris laikas kaip serga. Guli Lanus Vecinal ligoninėje, 4 salėje, 6 lovoje.

• Juozas Kriščiūnas yra su paralyžuotas ir guli savo namuose, Caseros.

• Pranciška Podonienė išsuko koją ir gydosi Sarandi poliklinikoje.

• Antanas Griška serga ir paguldytas ligoninėje.

• J. Balnius lipdamas iš kolektyvo buvo užkliudytas ir aplaužytas. Guli Lanus poliklinikoje.

• Eva Mikalauskienė po operacijos Argerich ligoninėje grįžo į savo namus ir baigia gydysis.

• Elzbieta Vanagienė yra paguldyta Piñeyro ligoninėje, varrela 1300, II aukšte, salė 3. Ruošiasi operacijai.

• Rugpiūčio mėn. 8 d. Britų ligoninėje Birutei Marenholcietei buvo padaryta sudėtinga širdies operacija. Ligonė jaučiasi gerai.

• Antanas Ziemka labai daug nusipelnęs Lietuvių Centro rūmų statyboje, su žmona ir dukrelėmis buvo apsilenkęs lietuvių parapijoje ir nuo Liet. Centro jaunimo paliko 500 pežų auką, kaip padėką už paskolinimą kėdžių Lietuvių Centrai kai buvo ruošiamas rudens madų paroda.

Ši graži paroda buvo suorganizuota Liet. Centro jaunimo su ponų Ziemkų ir kitų lietuvių veikėjų vadovavimu, parūpinant iš ponų Survilų naujus mados modelius.

• Naujas Lietuvos Pasiuntinybės Pietų Amerikai adresas: Ciudad de Paris 5836, Carrasco, Montevideo.

• Vl. Malėlaitė ir Bernardas Survilai madų krautuvės savininkai šiomet už savo lango dekoracijos, kurios buvo pripažintos visame kvartale gražiausios, laimėjo pasižymėjimo medalį.

Ponas B. Survilą kiekvieną trečiadienį 16,30 - 17 val. per 7 kanalą rodo savo *madas*. Survilų madų modelių atsispaudino madų žurnalai.

AUKOS MONIKAI ŠLAMAITEI

P-lė Dr. Bruna Rukšėnaitė, surinko ligonei Monikai Šlamaitėi aukų, kurias davė sekantys asmenys:

Po 200 pežų: R. Riselis, I. Gaidimauskas, I. Staškevičiūtė; po 100 pežų: A. Kairys, Pipiras Deveikis, J. Čikštas, P. Daratėnas, L. Mankus, A. Mičiudis, J. Norkus, L. Laukauskas, A. Rinkevičius, A. Ruplėnas, L. Vaitekūnas, R. Račelis; po 50 pežų: Alejandro Džiugis, Zoruba, A. Jasutis, A. Misiūnas, K. M. J. ir 125 pežų B. R.

Labai dėkoju visiems už prisidėjimą. Lieka padėti užmokėti iki 1963 metų birželio mėnesio. Per ponį Lukšienę paaukavo 1000 pežų Kazimieras Stankūnas, kurio auka bus įteikta vėliau.
Bruna Rukšėnaitė

PARSIDUODA NAMAS

Be nuomininkų. Su visais įrengimais ir baldais. — Kreiptis: Sargento Cabral 1749, Gerli.